

Hermånger och Jättendahl Sochner den 9 och 10 Maj 1690

Nämnden.

Larß Erßon i Hånick,	Mårten Perßon i Wattrång,
Jon Anderßon i Swijdia,	Anders Perßon i Swijdia,
Lars Erßon i Skarftiär,	Olof Erßon i Bärsta,
Erich Ingemarßon i Hällan,	Jon Perßon i Dwästa,
Anders Perßon i Elfsta,	Olof Anderßon i Elfsta,
Pell Perßon i Bähling,	och Larß Anderßon i Linsta.

1.

Nämbdeman Jon Anderßon i Swijdia är med döden afgången, i deß ställe blef af Nämnden uthkorat **Per Anderßon i Wattrång**.

2.

Nämbdeman Olof Erßon i Bersta Siuklig, fick afskiedh, i deß ställe tillsattes **Lars Nilßon i Bersta**, hwilka efter Kongl. Hofrättens lembnade Formular sine Nämbdemäns Edher afgiorde och aflade.

3.

Ländzman tillijka med **Nämbdeman Jon Perßon i Dwästa** woro Absentes och till Landsmötet i Hudwijkswaldh som d. 8 anställt war förreste.

4.

Uthj **Nämbdemannens Lars Erßons i Hånick** ställe, skall en Godh Man till näste ting uthsedd warda.

5.

Mårten Erßon i Råsta opbiuder **Änkian Hustru Sigridh ibidem** till Sytningz emot allan deß löse Egendomb, tridie gången.

6.

Olof Nilßons hemman i **Hånick** opbödz på Panträttigheet af **Nilß Pahlßon ibidem** emoth 160 P:r Koppm:tz fordran, som Obligation d. 4 Decemb: 686 lyder, andre gången.

7.

Förän **Bokhållaren Nils Psilander** uppå sin Principals **H:r Johan Lohe** wägnar fick efter förre åstundan anmähla det honom må Fastebrief gifwas uppå **Ströms Bruk och Gnarpz Maßungh** med the ther under liggjande lägenheeter som H. Lohe sig emot en anseenlig Summa Penningar af **Sahl. Factorens Behms** Barn och Målsmän tillhandlat hafwer, giorde **Modren Sahl: Hellmans efterlätne Gudhfruchtige Hustru Catharina Fredrichsdotter**, först Muntelig och sedan Skriftelig protest, att såsom hon hwarken med Kiöpe Summan, eller med H:r Lohes Obillige och Samwetzlööse Räkningar kan tillfredz wara, ty beder och hon ödmiukeligast att honom H:r Lohe intet Fastebrief på Bruket med Maßungen må Extraderas, förän hon med H:r Lohe nu eller framdeles kan ett sådant fullkombligit Instrument oprätta, som wijser att Änkian till fullo nöije är betalt och tillfredz stälter, hwilket Rätten intet kunde

förwägra, hälst emedan hon sade sig icke wara nögd, hwarken medh det Förmyndarna underskrifwit, eller det slut som nu wijd Extraord: Commission afsagdt är, uthan will sökia högre Rätt.

8.

Ehuruwäl **Kiällbiör Harallþon i Frösten** hafwer låtit Citera alla dem som ägande ähro uthi **Edzmyra Skogen**, och ther med så mycket bättre kunna undersökia hwilken af them nyttiat den Elftepart, som honom rätteligen efter wittnes skriftens lydelse och **Ländzmannens Erich Andersons i Giärde** d. 3 Junij 660 bewittnande tillhörer, så förklarade sigh dock dhe närwahrande Skoglagorne, **Olof Anderþon i Elfsta, Erich Olofþon i Dwästa** och **Erich Hanþon ibidem**, att the här med intet hafwa beskaffa, utan förbemälte Kiällbiör bör hafwa sin Elftepart uthi den fierdepart, som **Jon Perþon i Frösten** nyttiar, och ännu häfdar, uthi hwilken de altzintet ähro delachtige, utan åstundade dhe att owalde Män må nämbnas, som deras Skogh dem emellan dehla, att hwar må wetta huru mycket han efter Öre och Ortug i Skogen bör niuta, emedan the som mindre skatt hafwa mehra boskap in på Skogen draga, än them som i Byn med högre Skatt är betungat, Fördenskull wardt sagdt att såsom Nämnden war witterligt och Jon Person nu närwarande tillstodh att den som besuttit det hemman som nu Kiällbiör Åbor, alltid ägdt en Elftepart uthi then Fierdepart han under sitt hemman förswarat, ty bör och Kiällbiör den samma hädan efter wärkeligen niuta, och efter Mätessmanna Ordor förnöijas för den tijdh han ifrån sin gamla häfd är trängd blifwen. Men emellan the andra grannarna, som Mätessmän åstundat, blefwe Nämnde **Erich Ingemarþon i Hällan, Anders Perþon i Elfsta, Lars Anderson i Linsta, Pell Person i Böhling, Carl Nilþon i Löhnånger**, och **Anders Perþon i Husta, ifrån Gnarp Sochn**, hwilka efter gamla Säg och noga pröfwande, låta sin mening i pennan fatta, till Rättens wijdare ehrkiännandhe.

9.

Rothnäs ägor under Prästebordet lydande, blefwo ännu tagne i Konungens beskydd för all ohägnadh, så frampt H:r Pastor kan bewijsa sig laghlig hägna hållit.

10.

Efter **Wattrångs** Männen som anlagat **Sal. Kyrkioherdens Änkia Hustru Catarina Erichsdotter [Frisell i orig. domb.]** och **Olof Perþon i Rösta**, för thet the olofwandes gått in på deras Skogh med Yxebördh icke äre bare åtagne eij eller kunde dem öfwerlyga, högre än ett laß torr wedh till huuþtarf huggit och hemföra låtit, ty kunde och the icke med högre plicht beläggias än det 18 Cap: B: B: Lans Lagen Dicterar så att the gifwa Målsäganderna för hwartera laßet 3 öre Sölfm:t och blifwe här med warnade der medh afstå, så frampt dhe icke winna der till ägandernas lof och samtyckie.

11.

Sedan **Jon Olofþon i Bäling och Jättendahl** medelst Laga Stämbning sin ödmiuka förfrågan till Rätten anstält, om icke honom skulle kunna unnas en lijten lått af bemälte hemman som broderen Åbor, och teslijkes blifwa fredigh på den lißla tomt han sin Stufwu uppsatt, hälst emedan Broderen uthj samfälte 15 åhr niutit hwadh han i Gården inlagdt, och ännu efter Gode Mänß Räkning innestår 103 P:r 7½ öre KoppM:t förutan hans Erfwe Jordh, Inlägger **Olof Olofþon** Lagmans Rättens Domb af d. 4 Feb: 687 hwilken Confirmerar Härads Rättens Domb d. 25 Nov: 685 emedan Jon Olofþons **Son Olof Jonþon** Intra Fatalia icke fullfölgt sin appellation, så att besitnings Rätten skulle honom Olof Olofson tillhöra, och Broderen Jon Olofþon efter Mätessmanna Ordor gifwas lößn, hwar widh Olof Olofþon will sig hålla och ingalunda tillstädia, att Broderen skall någon dehl af Jorden nyttia. Men såsom Kongl. Maj:tt under den 24 Julij 671 opå denne Jon Olofþons förra **Hustrus Brijta Jonsdotters** under-

dånige ansökiandhe, alldrånådigst Resolverat och tillåtit att denne Jon Olofsson med sine små Barn må besittia sin laga ägande Jordh, så wijda Fadren som Målßmanna Rätt äger, will sonen Jon Olofsson sin brått tillgifwa, och Fadren det sedermera tillåtit, som Tingz Extractet uthwijdsar. Dy kunde Rätten icke annat än tillstädia, det Jon Olofsson med the sina, må hafwa sin hemwist wijd Gården och af sin Mödernes Jord sig uppehålla, och war fördenskull Nämndens slut, efter noga uträknande, huru mycket på hwar broder lått af Jorden sig belöpa kunde, att han Jon Olofsson skall må i sin lifztijdh få bruka ett Spanland åker i hwardt åhrs uthsäde och två gillingztahl äng, hwilken Jordh owalde Män strax skole afstaka och honom i händer sättia, therfore och han Ordinarie och Extraord: uthlagor, till Olof Olofsson bör Præstera, undantagandes Sochnejämbnaden, emedan han Olof Olofsson för hela Skatten swara bör, och skall Olof Olofsson icke deste mindre honom sin hafwande fordring, med billigt Interesse efter wijte Måtes Manna Ordomb betahla.

12.

Skinnaren Mäster Hans Falk ifrån Hudwikzwald efter Laga Stämning inlade sin Skrifteliga Protest emot **Nilß Ersson i Backan**, som icke allenast en godh tijd hemmanet efter **Moderbrodren Jon Mårtenson** nyttiat och bebott, utan omsijder understådt sig hemmanet honom och hans jämbnarfwa oåthspört till **Sahl: Kyrkioherden Wyrdige H:r Peder Hoffman** försällia, förmenandes sig nu hafwa foug ther efter tahla och för sin Hustrus Mödernes Jord betalt warda. Så kunde Rätten sig till minnes föra, som och Fastebrefwet d. 19 Junij 677 klarligen uthtyder att sedan Nils Ersson i Backan, med sin **Hustrus Moders Syster Brijta**, som gifwit sig till Sytningz hooß Sahl: Kyrkioherden, hafwer halfwa hemmanet för 300 P:r Koppm:t försåldt, förutan Syßlingen som H:r Peder med 109 P:r Koppm:t för dhe 7 åhren Nils Ersson henne Syßlat och annan giäldh betalt till 450 P:r Koppm:t, att hela hemmanet 8 öre 18 th:r är af Sahl: Kyrkioherden med 859 P:r Koppm:t till fullo nöije betalte, som Dombrefwet wijdare Exprimerar, hwar under och Nilß Ersson bewiste med en Skrift af Dato d. 21 Decemb: 673 att denne Mest:r Hans **Hustrus Moder Syster Karin** är begripen, emedan hon sig på Syßlinge rätt till honom Nilß Ersson emot de Resterande 106 P:r 17 öre uthi sin Målßmans **Jöns Olofsons i Råsta** närwahru ingifwit att han henne i döde dagar fohla skulle, så att Mäst:r Hans på sine eller hans hustrus Slächt i ingen dehl här på skall hafwa att tahla, Alldenstund hans hustrus Moders Syster sådan sin fasta egendomb niutit och på åldren tå hon skiötzell behöfde förtårdt. Fördenskull wardt af Rätten sagdt att Dombrefwet som efter laghbudh, hembudh och laghständh, så länge sedan Extraderat är, och ingen der uti giordt något inspråk, skall och må stadigt stånda, dock böre Gode Män emellan Mest:r Hans och Nils Ersson Liqvidera och tillsee om Nils Ersson skall må kunna för Syßlingen all deras Egendom prætendera, och hwad han öfwer SyßlingsRätten kan niutit hafwa, det bör han till M:r Hans Falk åthergifwa, och borde fuller Mest:r Hans ansees för Dombqwal, men såsom han föregaf sig icke sett Dombrefwet, eij eller will han därpå tahla, allenast han får wetta huru Nils Ersson denne hans hustrus Arfwe Jord förwärfat och fått tillstånd att Sällia, ty wardt han för böterne frijkiänd.

13.

Ehuruwähl HäradzRätten efter föregången laghbud och laghstånd hafwer Confirmerat d. 19 Martij 681 det Testamente som **Nils Persson i Wattring** med **Frambledne Olof Olofsson i Hånick** d. 21 Martij 679 ingått, så hafwer dock Nils Persson sin tanka ändrat, sedan deß förre Hustru och **Systren Märit**, med döden afledne åhre, och han i annat gifte med **Änkia Elin Abrahamsdotter** ingått hafwer, så att han Nilß Person wille sin Systers Jord siälf nyttia och bruka efter och han then samma skall undantagit wijdh dhet oprättade Testamentet, fast Nämnden samt **Per Swänsson i Forða** som på afhandlingen warit hafwa, honom öfwertygat, det han heela Wattringz Hemmanet till Olof Olofsson opdragit hade, och att siälf swara till sin

Systemers dehl, lickwäl emedan han till stor ålder war kommen och i annat gifte gångit, fann Rätten skäligt att medla them emellan, så att Nils Perþon skulle i sin lifztijdh hafwa Stugu och Stugu Tompt $\frac{1}{2}$ Tunna i hwart åhrs Sädhe och Koo föda, sampt ett gillingz Landz Äng, och Hustrun efter Mannens död, Stugu med sin Tompt $\frac{1}{4}$ Tunna i hwart Sädhe, och en Koo föda, sampt all löb egendomb som efter Mannen Nils Perþon kan i behåll wara, dock så att ängt efter Mannens död kommer utan löbn under hemmanet Wattring. Hwilket allt wijdlyftigare af Extractet d. 19 Novemb: 683 åhr att see, Så inkom dock nu för Rätten Nils Perþon, williandes sitt giorde sluth, och allt det som af Rätten lagliga stadfast är egenwilligt ophäfw, och trängia Sahl: Olof Olofþons **Mågh Anders Anderþon** ifrån sin laghfångne egendomb, ändock Nils Perþon uthan skatt niuter allt hwad han tillförende sig af hemmanet till uppehälle förbehållit af den ordsak att denne Anders Anderþon icke är i någon skyldskap med honom, och icke skall så förnögd honom, som Swärfadren Olof Olofþon, det till Anders Anderþon Obligeras och godwilligt uthfäste, och elliest will Nils Perþon, deth **Sahl. Hans Jons Son, Jon Hanþon ifrån Öster Sanna i Tuna**, som närmaste Börde Man är, må Hemmanet tillträda, och Nilþ Person i döde dagar en ålderdoms tröst blifwa, icke ens sig påminnandes att deþ **Moderfader Nämbedemannen Sahl: Per Swänþon i Sillia och Rogsta Sochn** som Förmyndare på sijne Datters Barns och Fullmächtig på **Fader Brodrens Erich Jons wägnar i Sanna**, gaf ifrån sig bägges deras Bördzrätt, och then försåldt emot undfångne 40 P:r till förnämde Olof Olofþon som af Dombrefwet 681 klarligen är att see, Förthenskull och Rätten ingen annan ändring giöra kunde uthan Anders Anderson, som tagit Sahl. Olof Olofþons **Dotter Sigrid Olofzdotter** till ächta, skall må hemmanet Wattring på lijka Conditioner, som Swärfadren thet tillträdt, besittia och efter Nilþ Persons död Jordan med Gården för sig och sina roligt behålla, helst emedan Jon Hanson ifrån Sanna, som nu wille ryggia sin Morfaders och Målsmans ordh att han icke warit mächtig hans Bördh försällia, icke siälf sedan han till sine Myndige åhr kommin war, som nu 21 åhr gammal är, sin Rätt bewakat, Dy blef och han efter Jordbalken 8 Cap: och 18 Cap: L: b: Jordt förlustig af sin förmente Besittningsrätt, Sedan Domen afsagd war, wille dock Nils Perþon icke låta sig rätta, säijandes sig aldrig samtycht till det Olof Olofþons Barn skulle besittningen tillhöra, fast Dombrefwet sådant förklarar, dy fältes han att böta för Dombqwal 3 m:r Sm:t, dem han straxt betalte, och inlade 3 m:r Sm:t Wadpenningar under näste Lagmans Tingh.

14.

Oansedt **Jon Olofþon i Råsta** som Ombudsman för **Per Nilþon i Wattring**, hafwer Stämdbt **Hammarsmederne Bertill Puþe och Anton Puþe**, för det the skola skurit waþ widh hans Landh och Strand i **Holmsiön**, som **Dagswerkz Karlen Lars Jönson** för honom berättat, och the anklagade nekadhe och tillbudo sig medh Edh förswara, att dhe aldrig skurit någon waþ, om icke deras Hustrur utan deras wetskap sådant kunna giordt hafwa, som dock af ringa wärde skall wara, som nästliggande Grannar wiste betyga. Fördenskull medh Edh blefwo the stälte under Gode Mäns förlijkning, medh warning att hädan efter låta bonden fredig niuta sin egendom, det och Hammarsmederne sine Hustrur tillhålla skola, så framt de Laga plicht willia undwijka.

15.

Åhlehuset uthj **Holmströmmen**, som åhrlig Taxa 65 P:r Koppm:t till Kongl. Maij:tt och Cronan jämpte Laxfiskien af sig kastar wardt efter **Bookhållarens Nils Psilander** på Principalens **H:r Johan Lohes** wägnar, som fiskiet opbygdt, och derföre Taxan drager förbudt så att ehwem som understår sig ther wijd något förfiskie giöra skall till 40 m:r Sm:t böter Konungens ensak fallen wara.

16.

Såsom **Jon Mårtþon i Hogsta** Opbudit **Erich Swänson** och deþ Hustru som sängeliggende ähro, till Sytningz 3:die gången, kommer **Nils Erþon i Diursta** och gör inkast, att han will wara så när thet Gambla folket Syþla, som en annan icke achtandes hwad förmåner honom Jon Mårtzon efter TingsRättens slut d. 25 Septemb: 680 och 23 Julij 686 med wederbörandernas samtyckio lembnat är, utan Domen klandrat, ty fältes Nils Erþon för Domqwahl till 3 m:r Sm:t och Jon Mårtþon warder icke deste mindre widh sin lagfångne egendomb bijbehållen.

17.

Det hafwer fuller **Bruks Bokhållaren Mons:r Nils Psilander** låtit tingzstämma **Hammarsmeden Johan Martin**, för åthskillige otillbörligheeter han emot honom föröfwat, så hafwer dock Johan Martin innom tingstijman medelst gode Mäns underhandlandhe sig hoos Bokhållaren infunnit och en Deprecations skrift inför Rätten d. 10 Majj med egen hand underskrifwit och de ord infördt att ther han Johan Martin wijdare med slike ordh och åthhäfwor befunnen warder, skall denne saken aldeles efter skriftens lydelse ophäfwin warda och således gifwes Psilander tillstånd det samma, som mehra hwad hädan efter förelöpa kan andraga och så domb afwacha.

18.

Sedan **Nils Perþon i Wattrång** gårdagen hade Disputerat med **Sahl. Olof Olofþons Mågh Anders Anderþon** som trädt i sin Swärfaders Laghfångne Egendomb och uthi näst föregående Protocoll uthtryckeliga infördt är, och der emot appellations penningar in kastadt, hafwa dhe sins emellan, uthi Gode Mäns närwaru så öfwerens kommit, att Nils Perþon skall må i sin lifztijd få behålla 3:die parten af hemmanet, så i åker som äng, therfore och Nils Perþon skall alle uthlagor göra så Båtzmans håll, som andre Extraord: uthlagor som af hemmanet böre uthgå, Jämbwähl för sig Skinnar Åkren behålla utan någon räkning, Men efter Nils Perþons döde dagar blifwer aldeles efter det som förr utaf Rätten afgjordt och slutit är, så att Anders Anderþon skall hemmanet besittia, och Nils Pers **Hustru Elin** låta sig nöija medh det som afskiedat är, och brefwen i Bokstafwen lyda, hwilket efter begäran wederböranderne till Rättelse uthj Protocollet technadt warder.

19.

Så wijda allom witterligit war att **Erich Nilþon i Lönånger** icke för fattigdomb, utan egenwilligt innehållit Diäkne Penningarne för Åhren 684, 685, 686, 687 och 688. Dy kan hans förebärande att han icke wettat det twenne Mantahl som på en Rök sittande ähro, skulle hwartera them betala, utan skall han i anledning af Kongl. Placatet 624 nu gifwa dubbla penningar för hwart åhr om sig tillijka och votum Olaj. Sammaledes skall och **Jon Olofþon i Wattrång** plichta dubbelt för 2 Mantahl för 688, och så laga att deþ ägare **Petrus Unger** må klagelööþ stält warda.

20.

Kyrkioherden i Torp Wyrdige H. Oluf Huss och **Landzskrifwaren uthi Medellpad Wäll:tt Jöran Alander** hafwa fullan förmått **Häradzhöfdingens Erich Nerbelij** Stämning uppå **Arrendatoren Wälb:de Leonhard Rothof** att swara till dhe 238 P:r KoppM:t de bäge efter Alandri öfwer gifwen Räkning d. 24 September 689 honom Rothof Debiterer före som här flyter af någon ophandlad Spanmåhl af deras **Swärfader Sahl. Kyrkioherden H:r Jöns Edenius uthi Niurunda**. Hwilken stämning H:r Rothof undfångit och tingstijman till slutet opwachtadt, men ingen af Actoribus sig infunnit, dy nödgades han sina skiäl framdraga och tjänstl. anhålla, det Rätten tächtes deras Contract genomläsa, och sådant i pennan fatta låta,

och enär Rätten den öfwersedt fans H:r Rothof ingått Contract med Sahl. Kyrkioherden Edenio d. 8 Januarij 684 om 60 T:r Spanmåhl @ 8 P:r Tunnan, dock så att en tunna på hwarie 16 T:a skulle för Rågen beräknas, och deß quantum in Junio bethala, Men som det det intet skiedt är opförer Alander icke allenast Interasset utan och emot Contractet i sin Räkning optager 90 T:r Spanmåhl @ 12 P:r Tunnan hwilka han med Capital och Interesse will de 238 P:r KoppM:t præterdera. Men såsom H:r Rothof i sin Räkning d. 9 Majj i detta åhr Alandri Rächning förlägger, och allenast gör sig skyldig 37 P:r 14 öre KoppM:t them han länge sedan welat ifrån sig lefwerera, så frampt han kunnat sin gifne Obligation ifrån Sahl. Kyrkioherdens Sterbhuus mächtig blifwa, och nu twenne dagar klagandes afwachtadt, att ett sluth blifwa måtte, som icke skiedt är, Dy Protesterar han på det högsta, att i fall wijdare beswär honom här igenom förordsakas, och han då kan hända längre frånwarande är, må komma på deras ansvar som stämningen försuttit, kunnandes Rätten icke finna skiäligt att H:r Rothof skall högre graveras lærer, än som siälfwa Contractet i bokstawen tydeligen innehåller.

21.

Alldenstund **Befallningsman Broman**, som fått Högwälborne H:r General Majorens och Landshöfdingens Ordre att anklaga Comministrum här i tingslaget **H:r Gulicus Bergqwist**, för uthgifwit Resepaß till en bonde, **Jon Olofson i Behling**, war till Landsmötet förrest, Dy kunde dhen saken med Domb icke afhiälpas, ehuruwäl H:r Bergqwist, efter undfängen Citation, Insinuerade sitt skriftelige swar och uhrsächt, som ad acta ligger.

22.

Ehuruwäl **Anders Perßon i Skarftiär**, wille med **Anders Jonßon i Linsta** Disputera om Präferentzen till **Jöns Erßon** hemmans i **Frösten** inbördandhe, efter dhe ähro lijka bördige, Så hafwer dock Anders Perßon sin Præntention afstått och till Anders Jonßon öfwerlåtit, som nu insatte i Rätten 3 Caroliner, och lofwade skaffa fullkomligt löfte till gjäldens betalning och hemmanets inlöbn att det icke måtte komma i Oskylde Mäns händer, hwilket Rätten bijföll och i Protocollet antechnade.

23.

Att intet fins tillgå hwar med dhe antechnade giärnings ören af Sochnens Ämbetes Män ifrån 604 kunna uthgå och betahlas emedan de merendehls gamble och aldeles oförmögne ähro, och de som afledne ähro hafwa alts intet efter sig lembnadt, det wardt Attesterat.

24.

Fångarnes förtärning i Hermånger 688 kosthållit Arrestanter med 5 Måltijder, 2 til Gevalier, 13 till Fångar, Skiutzat 12 mihl till Gnarp och 14 mihl till Rogsta.
För 689 7 Måhltijder till Arrestanter, 8 till Fångar, 6 mihl skiutzat till Gnarp, och 10½ mihl till Rogsta.